

## **Laparoskopske operacije u dečjem i adolescentnom uzrastu**

U poslednjih nekoliko godina sve veći broj devojčica i adolescentkinja se operiše zbog tumora jajnika ne klasičnim načinom, rezom preko prednjeg trbušnog zida koji se u medicini zove laparotomija, već laparoskopski.

Prednosti novog načina operacije su brojni: manja trauma za pacijenta, brži oporavak, u bolnici se ne ostaje kao ranije 7 dana, već po pravilu dan ili dva dana. Manja je mogućnost gubitka krvi tokom operacije, kamera kojom se posmatra unutrašnjost abdomena značajno povećava sliku i time omogućava veoma precizne operativne zahvate.

Nema klasičnog reza od 6 do 10 cm, već se koriste tri reza od 0,5 do 1,5 cm. Jedina negativna strana ovog načina operacije je što se tako ne operišu ogromni tumori jajnika, a najveći operisan u Službi za dečju i adolescentnu ginekologiju Instituta u poslednjih godinu dana imao je masu 9 kg. Do sada su se laparoskopijom operisale dobroćudne promene na jajniku.

Po prvi put na ovim prostorima je na ovaj način operisana devojčica uzrasta 4,5 godine koja je imala hormonski aktivan zloćudni tumor jajnika. Nekoliko dana po otkrivanju tumora i detaljnoj preoperativnoj dijagnostici doneta je odluka Konzilijuma za solidne tumore Instituta da se sprovede operativno lečenje pacijentkinje. Operaciju je obavio dr Zoran Stanković uz podršku tima Instituta i dr Luke Anđelića, mentora za laparoskopiju u ginekologiji. Trajanje operacije bilo je 50 minuta i sprovedena je po svim kriterijumima za ovakvu vrstu operativnog tretmana. Devojčica je 24 sata po operaciji otišla kući oporavljena i sa normalnim vrednostima tumorskog markera u krvi koji je pre operacije bio veoma povišen. Dalje će biti praćena prema principima za pacijente koji su imali zloćudan tumor jajnika.

Dečja i adolescentna ginekologija postoji na Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije „Dr Vukan Čupić“ već 38 godina i jedinstvena je na našim prostorima.

Dr sci. med. Zoran B. Stanković